

РЕШЕНИЕ 81/462/ЕИО НА СЪВЕТА

от 11 юни 1981 година

относно сключването на Конвенцията за трансгранично замърсяване на въздуха на далечни разстояния

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ,

КАТО ВЗЕ ПРЕДВИД, Договора за създаване на Европейската икономическа общност, и по-специално член 235 от него,

КАТО ВЗЕ ПРЕДВИД, предложението на Комисията,

КАТО ВЗЕ ПРЕДВИД, становището на Европейския парламент¹,

КАТО ВЗЕ ПРЕДВИД, становището на Икономическия и социален комитет²,

КАТО ИМА ПРЕДВИД, че целта на политиката на Общността за околната среда, така както е изложена в Декларацията на Съвета на Европейските общности и на представителите на правителствата на държавите-членки, на среща в Съвета на 22 ноември 1973 г. относно програмата за действие на Европейските общности относно околната среда³, допълнена с резолюцията на Съвета на Европейските общности и на представителите на правителствата на държавите-членки, на среща в Съвета на 17 май 1977 г. относно продължението и прилагането на политика на Европейската общност и на програма за действие относно околната среда⁴, а именно подобряване на качеството и средата за живот, на заобикалящата среда и условията за живот на хората от Общността предполага, в частност, намаляване и премахване в максимално възможна степен замърсяването и нарушенията, а така също и търсене на общи решения за екологичните проблеми с държавите извън Общността, по-специално в международните организации;

КАТО ИМА ПРЕДВИД, че един от принципите на спомената политика за околната среда е, че в съгласие с декларацията на Конференцията на ООН по човешката околна среда, приета в Стокхолм през 1972 г., следва да се обърне внимание и да се гарантира, че дейностите, изпълнявани в една държава, не предизвикват разрушаване на околната среда на друга;

КАТО ИМА ПРЕДВИД, че Общността участва в преговорите, в рамките на Икономическата комисия за Европа, за конвенция и резолюция относно трансгранично замърсяване на въздуха на големи разстояния;

КАТО ИМА ПРЕДВИД, че на 14 ноември 1979 г. Общността подписа Конвенцията за трансгранично замърсяване на въздуха на големи разстояния и одобри резолюцията за трансгранично замърсяване на въздуха на големи

¹ ОВ С 59, 10.3.1980 г., стр. 71.

² ОВ С 72, 24.3.1980 г., стр. 25.

³ ОВ С 112, 20.12.1973 г., стр. 1.

⁴ ОВ С 139, 13.6.1977 г., стр. 1.

разстояния, в която подписалите конвенцията решиха да започнат временно приложение на конвенцията, в рамките на Икономическата комисия за Европа, на временна основа и се задължиха да изпълнят задълженията по конвенцията в максимална възможна степен, до нейното влизане в сила;

като има предвид, че е необходимо участието на Общността в изпълнението на Конвенцията, за да се достигне една от целите на Общността; като има предвид, че необходимите правомощия не са предвидени от разпоредбите на Договора за създаване на Европейската икономическа общност, освен в член 235;

като има предвид, че Общността ще участва в прилагането на упоменатата конвенция, като упражнява своята компетенция, произтичаща от съществуващите общи правила, а така също и компетенциите в резултат от бъдещи актове, приемани от Съвета, и като използва резултатите от действията на Общността (изследователска дейност, обмен на информация) в съответните области;

като има предвид, че е необходимо за целта Общността да подпише упоменатата конвенция,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Конвенцията за трансгранично замърсяване на въздуха на големи разстояния се одобрява от името на Европейската икономическа общност.

Текстовете на упоменатата конвенция и на резолюцията относно трансграничното замърсяване на въздуха на големи разстояния са приложени към настоящото решение.

Член 2

Председателят на Съвета депозира акта, както е предвидено в член 15 от Конвенцията⁵.

Съставено в Люксембург на 11 юни 1981 година.

За Съвета:

Председател

L. GINJAAR

⁵ Датата на влизане в сила на конвенцията ще бъде публикувана в *Официален вестник на Европейските общности* от Генералния секретариат на Съвета.

КОНВЕНЦИЯ ЗА ТРАНСГРАНИЧНО ЗАМЪРСЯВАНЕ НА ВЪЗДУХА НА ДАЛЕЧНИ РАЗСТОЯНИЯ

**(РАТИФИЦИРАНА С УКАЗ № 332 ОТ 19 ФЕВРУАРИ
1981 Г. НА ДЪРЖАВНИЯ СЪВЕТ НА НРБ - ДВ, БР. 16
ОТ 1981 Г. В СИЛА ОТ 16 МАРТ 1983 Г.)**

Обн. ДВ. бр.45 от 16 Май 2003г.

Преамбюл

СТРАНИТЕ ПО ТАЗИ КОНВЕНЦИЯ,

преизпълнени от решимост да съдействат за развитието на връзките и сътрудничеството в областта на опазването на околната среда,

КАТО СЪЗНАВА, важността на провежданата от Икономическата комисия за Европа на Организацията на обединените нации дейност за укрепване на тези връзки и сътрудничество и по-специално в областта на борбата със замърсяването на въздуха, включително и пренасяне на замърсители на въздуха на далечни разстояния,

КАТО ПРИЗНАВА, приноса на Икономическата комисия на ООН за Европа за многостранно осъществяване на съответните положения на Заключителния акт на Съвещанието за сигурност и сътрудничество в Европа,

КАТО ВЗЕМА ПРЕДВИД, разпоредбите от главата на Заключителния акт на Съвещанието за сигурност и сътрудничество в Европа, отнасяща се до околната среда, в която се съдържа призив за сътрудничество в областта на борбата със замърсяването на въздуха и последствията от него, включително пренасянето на замърсители на въздуха на далечни разстояния, а така също и за разработка по пътя на международното сътрудничество на широка програма за мониторинг и оценка на пренасянето на замърсители на въздуха на далечни разстояния, започвайки от серния диоксид, с възможност за обхващане по-нататък и на други замърсители,

КАТО ВЗЕМА ПОД ВНИМАНИЕ, съответните разпоредби от Декларацията на Конференцията на Организацията на обединените нации по проблемите на околната среда на човека, а именно принцип 21, в който е изразено общото убеждение, че в съответствие с устава на Организацията на обединените нации и принципите на международното право държавите имат суверенно право да разработват своите собствени ресурси в съответствие с тяхната политика в областта на околната среда и носят отговорност за осигуряване на това, че дейността им в рамките на тяхната юрисдикция или контрол да не нанася щети върху околната среда на други държави или райони зад пределите на действие на националната юрисдикция,

КАТО ПРИЗНАВА, съществуването на възможни отрицателни последствия както в краткосрочен, така и в дългосрочен план при замърсяване на въздуха, включително при трансграничното замърсяване на въздуха,

КАТО ИЗРАЗЯВА, загриженост по повод на това, че очакваното съгласно прогнозите повишаване нивото на емисиите на замърсителите на въздуха в региона може да задълбочи тези отрицателни последствия,

КАТО ПРИЗНАВА, необходимостта от изучаване на последствията от пренасянето на замърсители на въздуха на далечни разстояния и необходимостта от търсене на решения на очерталите се проблеми,

КАТО ПОТВЪРЖДАВА, готовността си да засилят активното международно сътрудничество с цел разработка на съответни национални мероприятия и чрез размяна на информации, консултации, научноизследователска дейност и мониторинг да координират националните мерки за борба със замърсяването на въздуха, включително трансграничното замърсяване на въздуха на далечни разстояния,

се споразумяха за следното:

Дефиниции

Член 1

За целите на тази конвенция:

а) „замърсяване на въздуха” означава въвеждането от човека, пряко или косвено, на вещества или енергия във въздушната среда, което носи след себе си вредни последствия от такъв характер, като заплахата за здравето на хората, нанасяне на щети върху живите ресурси, екосистемите и материалните ценности, а също така нанасяне на щети на ценности на ландшафта или пречки за други законни видове използване на околната среда; определението „замърсители на въздуха” се разбира по същия начин;

б) „трансгранично замърсяване на въздуха на далечни разстояния” означава такова замърсяване на въздуха, чийто физически източник е разположен изцяло или частично в пределите на територията, намираща се в националната юрисдикция на една държава, отрицателното влияние на което се проявява на територията, намираща се в юрисдикцията на друга държава, на такова разстояние, че изцяло не е възможно да се определи частта на емисиите от отделните източници или групи източници.

Член 2

Основни принципи

Договарящите се страни, като вземат под внимание съответните факти и проблеми, изразяват решимост да опазват човека и обкръжаващата го среда от замърсяването на въздуха и ще се стремят да ограничават и, доколкото това е възможно, постепенно да намаляват и предотвратяват замърсяване на въздуха, включително и трансграничното му замърсяване на далечни разстояния.

Член 3

В рамките на тази конвенция договарящите се страни чрез размяна на информации, консултации, научноизследователска дейност и мониторинг ще разработят колкото е възможно по-бързо съответна политика и стратегия като средство за борба с емисиите на замърсителите на въздуха, вземайки под внимание усилията, положени вече на национално и международно равнище.

Член 4

Договарящите се страни си разменят информация и разглеждат своята политика, научна дейност и технически мерки, насочени за борба, според възможностите си, с емисиите на замърсителите на въздуха, които могат да имат отрицателни последствия, като съдействат по този начин за намаляване на замърсяването на въздуха, включително и на трансгранично замърсяване на въздуха на далечни разстояния.

Член 5

По съответно искане на ранен стадий се провеждат консултации между, от една страна, договарящите се страни, върху които фактически се разпространяват неблагоприятните последствия от трансграничното замърсяване на въздуха на далечни разстояния или които са подложени на значителен риск от настъпването на тези последствия, и, от друга страна, договарящите се страни, в чиито предели и юрисдикция възниква или може да възникне значителен дял от трансграничното замърсяване на въздуха на далечни разстояния във връзка с осъществяваната или предвижданата от тях дейност.

Член 6

Управление качеството на въздуха

Вземайки под внимание членове 2 - 5, провежданите изследвания, размяната на информация и мониторинг и резултатите от тях, стойността и ефективността на местните и другите мерки и с цел за борба със замърсяването на въздуха, което по-специално е свързано с новите или реконструирани предприятия, всяка договаряща се страна се задължава да разработи най-добра политика и стратегия, включвайки системи за регулиране качеството на въздуха и като тяхна съставна част - мерки за борба с неговото замърсяване, съвместими с балансираното развитие, по-специално като се използва най-

добрата налична и икономически приемлива технология и малко отпадъчни и безотпадъчни технологии.

Член 7

Изследвания и разработки

Договарящите се страни, изхождайки от своите нужди, ще пристъпят към провеждане и ще сътрудничат при провеждането на изследвания и/или разработки по следните въпроси:

- а) налична и предлагана технология за намаляване на емисиите на серните съединения и други основни замърсители на въздуха, включвайки технико-икономическите обосновки и последствия за околната среда;
- б) апаратура и други средства за наблюдение и измерване на нивото на емисиите и концентрацията на замърсителите на въздуха в атмосферата;
- с) усъвършенствани модели за подобряване определянето на трансграничното замърсяване на въздуха на далечни разстояния;
- д) въздействие на серните съединения и други основни замърсители на въздуха върху здравето на хората и околната среда, включително селското стопанство, горското стопанство, материалните, водните и други природни екосистеми и прозрачността на атмосферата, имайки предвид създаването на научна основа за установяване на съотношения доза/ефект за целите на опазването на околната среда;
- е) икономическа, социална и екологична оценка на алтернативните мерки за достигане на целите в областта на опазването на околната среда, включително и намаляването на трансграничното замърсяване на въздуха на далечни разстояния;
- ф) програми за обучение и подготовка на кадри, свързани с екологичните аспекти на замърсяване със серни съединения и други основни замърсители на въздуха.

Член 8

Обмен на информация

В рамките на дейността на изпълнителния орган, посочен в член 10, и на двустранна основа договарящите се страни, изхождайки от общите си интереси, извършват размяна на наличната информация по следните въпроси:

- а) данни за емисии за подлежащ на съгласуване период от време на договорени замърсители на въздуха, започвайки от серен диоксид, получени от площи по мрежа със съгласувани размери, или данни за потока на договорени замърсители на въздуха, започвайки от серен диоксид, през част от националните граници и за периоди, подлежащи на съгласуване;
- б) основни изменения в националната политика в общото промишлено развитие, а също така възможните последствия от нея, които биха могли да предизвикат съществени изменения в трансграничното замърсяване на въздуха на далечни разстояния;
- в) техника и технология за намаляване замърсяването на въздуха, което има

отношение към трансграничното замърсяване на въздуха на далечни разстояния;

г) предполагаеми разходи за борба с емисиите на серните съединения и другите основни замърсители на въздуха в национален мащаб;

д) метеорологични и физико-химични данни, отнасящи се до процесите, протичащи по време на пренос;

е) физико-химични и биологични данни, отнасящи се до последствията от трансграничното замърсяване на въздуха на далечни разстояния, и степента на щетите (Тази конвенция не включва разпоредби за отговорност на държавите за нанесените щети), които съгласно тези данни могат да бъдат нанесени от трансграничното замърсяване на въздуха на далечни разстояния;

ж) национална, подрегионална и регионална политика в областта на борбата с емисиите на серните съединения и другите основни замърсители на въздуха.

Осъществяване и по-нататъшно развитие на Съвместната програма за наблюдение и оценка на разпространението на замърсители на въздуха на далечни разстояния в Европа

Член 9

Договарящите се страни отдават важно значение на необходимостта от изпълнение на съществуващата Съвместна програма за наблюдение и оценка на разпространението на замърсители на въздуха на далечни разстояния в Европа (наричана по-нататък ЕМЕП) и във връзка с по-нататъшното развитие на тази програма се съгласяват да подчертаят следното:

а) желателно е договарящите се страни да се присъединят към ЕМЕП, която в първия етап се базира върху мониторинга на серния диоксид и неговите производни, и да съдействат за нейното пълно осъществяване;

б) необходимостта от използване на съпоставими или стандартизирани процедури за мониторинг, когато това е възможно;

в) програмата за мониторинг е желателно да бъде основана върху системата както на национални, така и на международни програми; създаването на станции за мониторинг и набирането на данни се извършва съгласно националната юрисдикция на страните, в които са разположени тези станции;

г) желателно е да се разработи механизъм на съвместна програма за мониторинг на околната среда въз основа и с оглед на съществуващите и бъдещите национални, подрегионални, регионални и други международни програми;

д) необходимостта от размяна на данни за емисии за подлежащ на съгласуване период от време, за договорени замърсители на въздуха, започвайки от серния диоксид, получени от площи по мрежа със съгласувани размери, или за потоците на договорени замърсители на въздуха, започвайки от серен диоксид, през части от националните граници и за периоди, подлежащи на съгласуване; методът, включително моделът за определяне на потоците, а също така и методът, включително моделът за определяне преноса на замърсителите на въздуха въз основа на емисиите от площи със съгласувани размери, се съобщават и периодично се преразглеждат с цел усъвършенстване на методите и моделите;

е) готовността да продължават размяната на национални данни за общите

емисии от съгласуваните замърсители на въздуха, започвайки от серен диоксид, както и периодичното подновяване на тези данни;

ж) необходимостта от предоставяне на метеорологични и физико-химични данни, отнасящи се до процесите, които протичат при преноса;

з) необходимостта от мониторинг на химичните компоненти в други среди, такива като вода, почва и растителност, а също така от аналогична програма за мониторинг за регистрация на въздействието върху здравето на хората и околната среда;

и) националните мрежи на ЕМЕП е желателно да се разширяват, за да могат те да функционират за целите на контрола и наблюдението.

Член 10

Изпълнителен орган

1. Представителите на договарящите се страни образуват на равнище висши правителствени чиновници на държавите-членки на ИКЕ по проблемите на околната среда, изпълнителен орган за тази конвенция и провеждат съвещания в това си качество не по-малко от един път годишно.
2. Изпълнителният орган:
 - а) наблюдава изпълнението на тази конвенция;
 - б) създава при необходимост работни групи за разглеждане на въпросите, свързани с изпълнението и развитието на тази конвенция, които за тази цел подготвят съответни изследвания и друга документация и представят препоръки на изпълнителния орган за разглеждане;
 - в) изпълнява такива други функции, които могат да се наложат във връзка с положенията на тази конвенция.
3. Изпълнителният орган използва ръководния орган на ЕМЕП като неделима част от механизма за изпълнение на тази конвенция и по-специално що се отнася до набирането на данни и научното сътрудничество.
4. При осъществяване на своите функции изпълнителният орган, когато счита за целесъобразно, използва също така информацията, получена от съответни други международни организации.

Член 11

Секретариат

Изпълнителният секретар на Икономическата комисия за Европа извършва за изпълнителния орган функциите на секретариат, както следва:

- а) за свикване и подготовка на съвещания на изпълнителния орган;
- б) за изпращане на договарящите се страни на доклади и друга информация, получена в съответствие с разпоредбите на тази конвенция;
- в) за изпълнение на функции, възложени от изпълнителния орган.

Член 12

Изменения на конвенцията

1. Всяка договаряща се страна може да предлага изменения в тази конвенция.
2. Текстовете на предлаганите изменения се представят в писмена форма на изпълнителния секретар на Икономическата комисия за Европа, който ги препраща на всички договарящи се страни. Изпълнителният орган обсъжда предложените изменения на своето следващо ежегодно съвещание при условие, че тези изменения са били изпратени от изпълнителния секретар на Икономическата комисия за Европа на договарящите се страни най-малко деветдесет дни преди съвещанието.
3. Изменения на тази конвенция се приемат въз основа на консенсус от представителите на договарящите се страни и влизат в сила за тези от тях, които са ги приели на деветдесетия ден след датата на предаване за съхранение на депозитара на документите за приемане на две трети от договарящите се страни. Впоследствие това изменение влиза в сила за всяка друга договаряща се страна на деветдесетия ден след предаване от тази договаряща се страна за съхранение на нейния документ за приемане на даденото изменение.

Член 13

Разрешаване на спорове

При възникване на спор между две или няколко договарящи се страни по тази конвенция относно тълкуването или прилагането на конвенцията те търсят решение чрез преговори или по какъвто и да е друг метод за разрешаване на спора, който е приемлив за страните по спора.

Член 14

Подписване

1. Тази конвенция е открита за подписване в седалището на Организацията на обединените нации в Женева от 13 до 16 ноември 1979 година във връзка с провеждането на Съвещанието на високо равнище по опазване на околната среда в рамките на Икономическата комисия за Европа за държавите - членки на Икономическата комисия за Европа, а също така и за държавите със съвещателен глас при Икономическата комисия за Европа в съответствие с точка 8 от Резолюция 36 (IV) на Икономическия и социален съвет от 28 март 1947 година и за регионалните организации за икономическа интеграция, създадени от суверенни държави - членки на Икономическата комисия за Европа, които имат компетентност за водене на преговори, сключване и изпълнение на международни споразумения по въпросите, обхванати от тази конвенция.
2. По въпроси от тяхната компетентност тези регионални организации за икономическа интеграция от свое собствено име се ползват с такива права и изпълняват такива задължения, които са определени от тази конвенция за техните държави членки. В такива случаи държавите - членки на тези организации, не се ползват самостоятелно с такива права.

Член 15

Ратификация, приемане. Утвърждаване и присъединяване

1. Тази конвенция подлежи на ратификация, приемане или утвърждаване.
2. Тази конвенция е открита за присъединяване от 17 ноември 1979 година за държавите и организациите, посочени в член 14, точка 1.
3. Документите за ратификация, приемане, утвърждаване или присъединяване се предават за съхранение на генералния секретар на Организацията на обединените нации, който изпълнява функциите на депозитар.

Член 16

Влизане в сила

1. Тази конвенция влиза в сила на деветдесетия ден след датата на предаване за съхранение на двадесет и четвъртия документ за ратификация, приемане, утвърждаване или присъединяване.
2. За всяка договаряща се страна, която ратифицира, приема или утвърждава тази конвенция или се присъединява към нея след предаването за съхранение на двадесет и четвъртия документ за ратификация, приемане, утвърждаване или присъединяване, конвенцията влиза в сила на деветдесетия ден след датата на предаване от договарящата се страна за съхранение на нейния документ за ратификация, приемане, утвърждаване или присъединяване.

Член 17

Оттегляне

По всяко време след изтичане на пет години от деня на влизането в сила на тази конвенция по отношение на една или друга договаряща се страна тази договаряща се страна може да се оттегли от конвенцията, след като подаде писмено известие за това на депозитара. Всяко такова оттегляне от конвенцията влиза в сила на деветдесетия ден след датата на получаване на известието от депозитара.

Член 18

Автентични текстове

Оригиналът на тази конвенция, чийто английски, руски и френски текст са еднакво автентични, се предава за съхранение на генералния секретар на Организацията на обединените нации.

В уверение на което, долуподписаните, надлежно упълномощени за това, подписаха тази конвенция.

Съставено в Женева на тринадесети ноември хиляда деветстотин седемдесет и девета година.

РЕЗОЛЮЦИЯ

относно презграничното замърсяване на въздуха на големи разстояния

Подписващите Конвенцията за презгранично замърсяване на въздуха на големи разстояния от 13 ноември 1979 г.,

Решават, че в рамките на Икономическата комисия за Европа и главните консултанти към Европейската комисия за европейските правителства по екологични проблеми, ще инициират максимално скоро и на междинна основа, временното изпълнение на Конвенцията за презгранично замърсяване на въздуха на големи разстояния; те се задължават да изпълнят задълженията, възникващи от конвенцията в максимално възможна степен, в очакване на влизането ѝ в сила;

Се споразумяват, че на Икономическата комисия за Европа и на нейния изпълнителен секретар трябва да се даде необходимото пълномощие, за да предвидят достатъчен секретариат и, в рамките на съществуващата бюджетна структура, съответните финансови средства;

Освен това решават да развият незабавно по-нататъшно сътрудничество в проблемни области в рамките на обсега на конвенцията. Те по-специално ще се стремят да приближат взаимно своите политики и стратегии за борба със замърсяването на въздуха, включително презграничното замърсяване на въздуха на големи разстояния;

Декларират, че тези стратегии и политики целят да ограничат и, доколкото е възможно, постепенно да намалят и възпрепятстват замърсяването на въздуха, включително презграничното замърсяване на въздуха на големи разстояния. Тези стратегии и политики се изпълняват прогресивно и определеният компетентен орган ревизира редовно постигнатия напредък на национално ниво. За тази цел подписващите определят най-висок приоритет за завършването на документа, излагащ стратегиите и политиките на всеки от подписващите за решително намаляване на замърсяването на въздуха, предизвикано от серни съединения.